

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRAVOBRANITELJICA
ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

Ev. broj: 14-01/17-06

Ur. broj: 08-17-02

Zagreb, 8.svibnja 2017.

**STRATEŠKI PLAN PRAVOBRANITELJA/ICE ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA
za razdoblje 2018.-2020.**

Vizija

Ostvarivanje ravnopravnosti spolova, ostvarivanje težnje da žene i muškarci imaju jednake mogućnosti i da budu prisutni/e u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata.

Misija

Misija Pravobranitelja/ice za ravnopravnost spolova je neovisno i samostalno pratiti provedbu Zakona o ravnopravnosti spolova (dalje u tekstu: ZRS) i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova, podizati svijest o zaštiti koju pružaju te štiti i promicati prava građana/ki u području ravnopravnosti spolova.

Ciljevi

1. Jačanje zaštite građana/ki od diskriminacije na temelju spola i promicanje ravnopravnosti spolova.

1.1. Zaštita građana/ki od diskriminacije u području ravnopravnosti spolova

1.2. Promicanje ravnopravnosti spolova

1.3. Učinkovita provedba zakona i drugih propisa vezanih uz ravnopravnost spolova

1. Jačanje zaštite građana/ki od diskriminacije na temelju spola i promicanje ravnopravnosti spolova

Ravnopravnost spolova jedna je od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za njegovo tumačenje (članak 3. Ustava RH). Jačanjem zaštite građana/ki od diskriminacije na temelju spola i promicanjem načela ravnopravnosti spolova stvaraju se preduvjeti za jednake mogućnosti za žene i muškarce u svim područjima života i rada, a Pravobranitelj/ica je jedan od mehanizama koji osiguravaju tu zaštitu temeljem zakona.

1.1. Zaštita građana/ki od diskriminacije u području ravnopravnosti spolova

Pravobraniteljica pruža zaštitu muškarcima i ženama od diskriminacije temeljem spola, bračnog i obiteljskog statusa, spolne orijentacije, rodnog identiteta i izražavanja. Diskriminacija žena uključuje i nepovoljnije postupanje na osnovi trudnoće i materinstva te Pravobraniteljica i s tim u vezi promiče jačanje zaštite žena u svim područjima života, a osobito na tržištu rada.

Pravobraniteljica razmatra slučajeve kršenja načela ravnopravnosti spolova i slučajeve diskriminacije počinjene prema muškarcima i ženama od tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave, drugih tijela s javnim ovlastima, te počinjene od strane osoba zaposlenih u tim tijelima, kao i od strane drugih pravnih i fizičkih osoba.

Pravobraniteljica štiti građane/ke na svim razinama državne i lokalne uprave i samouprave, u odnosu na sve pravne i fizičke osobe i to na području cijele RH. Diskriminaciju je utvrdila 2016. u 209 slučajeva od 537 razmatranih (60,6 postotnih poena više u odnosu na 2015.). Zajedno s radom na ovim predmetima i 2.147 drugih koji nisu bile pritužbe građana/ki, Pravobraniteljica je uputila ukupno: 510 pisanih preporuka – poslodavcima, političkim strankama, drugim pravnim osobama i udrugama civilnog društva, 245 upozorenja i 189 prijedloga te inicirala izmjenu zakonskih propisa u 5 slučaja.

Tijekom poduzetih radnji ispitivanja pojedinačnih prijava u vezi diskriminacije, nakon izricanja upozorenja i preporuka 2016. godine u 84,4% slučajeva izreka Pravobraniteljice je uvažena u potpunosti, u 9,6 % slučajeva djelomično dok u 6,0 % slučajeva nije bila uvažena.

Pravobranitelj/ica pruža pomoć osobama koje su podnijele pritužbu zbog spolne diskriminacije pri pokretanju sudskog postupka te je bila umiješana u 3 sudska postupka u 2016.

Pravobraniteljica će nastaviti poduzimati aktivnosti po pritužbama građana/ki, a kada procijeni potrebnim, postupak za zaštitu građana/ki Pravobraniteljica će pokretati i samoinicijativno.

Kako se od 1. srpnja 2013. pravni propisi EU u Republici Hrvatskoj primjenjuju izravno i po svojoj snazi su nadređeni svim hrvatskim propisima, Pravobraniteljica između ostalog s osobitom pozornošću prati i direktivu Vijeća EU 2004/113/EZ od 13.12.2004. o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga.

1.2. Promicanje ravnopravnosti spolova

Promicanjem ravnopravnosti spolova teži se osvještavanju šire javnosti o ravnopravnosti spolova kao jednoj od temeljnih vrijednosti ustavnog poretka Republike Hrvatske.

Pravobranitelj/ica je ovlaštena, u slučajevima neusklađenosti propisa i prakse sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, predlagati pokretanje postupka izmjene propisa i prakse (čl.24.st. 1. i 2.) zbog čega aktivno sudjeluje na sjednicama radnih tijela Hrvatskog sabora iznoseći prijedloge i mišljenja s ciljem implementacije u zakonodavni okvir preporuka i upozorenja koja donosi te će nastaviti s tim aktivnostima.

Pravobraniteljica provodi i objavljuje neovisna istraživanja o diskriminaciji temeljem kojih objavljuje neovisna izvješća za Hrvatski sabor i širu javnost. U 2016. godini provela je 3 takva istraživanja: 1) „Utjecaj rodne podjele obiteljskih obveza i kućanskih poslova na profesionalni život zaposlenih žena“, provedeno u sklopu redovnih aktivnosti EU projekta JUST/2014/RGEN/AG/GEND/7796 „Prema stvarnoj ravnopravnosti muškaraca i žena: usklađivanje profesionalnog i obiteljskog života” kojeg je Pravobraniteljica bila nositeljica; (2) ”Korištenje prava na stanku za dojenje” i (3) „Spolna zastupljenost na natječajima za zapošljavanje odgojno-obrazovnih djelatnika/ca u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj“.

U 2017. godini Pravobraniteljica provodi 2 projekta financirana sredstvima Europske komisije:

(1) EU projekt JUST/2014/RGEN/AG/GEND/7796 „Prema stvarnoj ravnopravnosti muškaraca i žena: usklađivanje profesionalnog i obiteljskog života”, vrijednost projekta je 437.172,29 EUR-a, provodi se od siječnja 2016. do siječnja 2018.

(2) EU projekt: JUST/2016/RGEN/AG/VAWA/9940 - "Izgradnja učinkovitije zaštite - promjena sustava za borbu protiv nasilja prema ženama“, vrijednost projekta je 427.782,27 EUR-a, provodi se od svibnja 2017. do studenog 2019.

Aktivnosti Pravobraniteljice u provedbi EU projekata kojih je nositeljica u vremenu od 2013. do 2019. iznose ukupno 1.122.456 EUR-a. Pravobraniteljica i dalje planira prijavljivati projekte na natječaje Europske komisije, kako bi što kvalitetnije nastavila promovirati ravnopravnost spolova i ispunjavati druge poslove iz svoje nadležnosti.

1.3. Učinkovita provedba zakona i drugih propisa vezanih uz ravnopravnost spolova

Zalažući se za učinkovitu provedbu zakona i drugih propisa, kao i nacionalnih politika, strategija i programa vezanih uz ravnopravnost, pravobranitelj/ica teži poboljšanju zaštite u vezi diskriminacije temeljem spola i stvaranju jednakih mogućnosti za žene i muškarce.

Tijekom 2016. Pravobraniteljica je analizirala provedbu ZRS-a u slijedećim područjima života i rada: 2 analize - tržište rada i radni uvjeti, 3 analize - socijalna skrb, od kojih se 2 odnose na područje nasilja u obitelji; 2 analize - pristup dobrima i uslugama; 2 analize - javno informiranje i mediji; 1 analiza - političke stranke i 4 analize u vezi učinkovite provedbe javnih politika (strategija/protokola) i drugih propisa vezanih uz ravnopravnost spolova. Pravobraniteljica je aktivno surađivala s tijelima državne uprave te bila članica u 6 radnih skupina i 3 radna tijela.

Pravobraniteljica je javno istupala i upozoravala na pojave diskriminacije tako što je s tim u vezi 2016. godine: posjećivala županije, samostalno organizirala 1 međunarodnu konferenciju, suorganizirala 5 drugih javnih događanja i bila pokroviteljica 3 javna događanja; izlagala i aktivno sudjelovala na 165 javnih događanja u organizaciji drugih pravnih osoba, redovno održavala susrete na međunarodnoj i/ili regionalnoj razini, surađivala s pravobraniteljima/cama RH, s organizacijama civilnoga društva i sindikatima te davala javna priopćenja i nastupala u medijima.

Pravobraniteljica će navedene aktivnosti nastaviti kontinuirano provoditi i u idućem razdoblju.

Pravobraniteljica će s osobitom pozornošću organizirati jednom godišnje konferenciju radi uvođenja novih međunarodnih, kao i nacionalnih standarda, u vezi zaštite i promicanja ravnopravnosti spolova i unaprjeđenja međunarodne suradnje uz sudjelovanje drugih mehanizama za provedbu Zakona o ravnopravnosti spolova.

**PRAVOBRANITELJICA ZA
RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

Zagreb, 8. svibnja 2017.

Višnja Ljubičić, dipl.iur.,v.r.